

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *A pesti cukrászda
alkonya*

Forrás:

Világ

Bn
(Hely)

1923. 9. 13.
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Old)

Szótályozás

Tárgy

640.24

Hely

Idő

"1923"

Személy

Székesfővárosi háziyomda 19'2

A pesti cukrászda alkonya

(A *Világ* tudósítójától.) A budai cukrászda tompa-arany és plüss színeit, zenélőórás mélabúját is ismeri mindenki a magyar neobiedermeier irodalmából. Gerbeaudról pedig rengeteg kuplét írtak és minden társaságróval rendelkező hetilap nagyvilágian csillogó termeibe helyezi a különösen érdekes és kissé pikáns eseményeket. A pesti cukrászda azonban nem a Gizella téren, hanem a Körúton van, körúti bolt, amely szűk kirakattal fordul az utca felé, a helyiség előterében két-három disztelen vasasztal szomorkodik és az orgonától letakart tálcákon a kispolgári ingyenség vaskos, kiadós fogásai lézengenek. A pesti cukrászda nincs berendezkedve arra, hogy vendégei délutánokon keresztül asztalánál cseréljék ki a világ változásaival, kapcsolatos eszméiket és itt hozzák meg a verdiktet a szezon színházi és szerelmi eseményei fölött: a pesti cukrászda volt, ahová futó vendégek térnek be, akik hírtelen megkívánják a kirakattal sárgálló krémeslepényt és a birsalmasajtot a barna dióstortán. Csengő van a pesti cukrászda ajtaján, hogy a konyhában tereferelő kisasszony meghallja, ha valaki bevetődik az utcáról és a fogyasztott árut blokkal kell kifizetni, mint a fűszeresnél. Az amerikai automata-kassza az utóbbi évek során egyre gyérbben csenget, a körúti járókelők közül napról-napra kevesebben veszik észre az üveg alatt kacérkodó családikat. A pesti cukrászda jóval a pesti kávéház előtt kezdte meg az agóniát, de tovább állja a haláltusát, mint idősebb testvére, mert kisebb szervezeti üzem, kevesebb befektetéssel dolgozik és vállalkozóiban a rossz évek ellenére több optimizmus van, mint a kávéházban, akik az első válságos pillanatban feladták pozíciójukat és átfogták a nagy ablakokat és az ornamensekkel telepírozott falakat valamely pénz- és váltóüzletnek.

Egy körúti cukrásszal beszélgettünk a pesti luxus baldokló műfajáról, a cukrászművésztől. Fehér kuktasapkája felszökött a fejebűjára, tenyeréit keserűen a köténye alá merítette, mikor elmondja szakmája nekrológját körülbelül ilyenformán:

— A cukrászda tulajdonképpen vidéki dolog, a nagyvárosi embert nem vonzza, és ha mégis bemegy, idővel feltétlenül kávéházat csinál belőle. Az úgynevezett nagy cukrászdák nem egyebek kávéházaknál, ahova úriasszonyok és fiatal lányok garde nélkül is elmehetnek. A hamisítatlan cukrászdát valóban Budán lehet megtalálni, ahol még vidékibbek az emberek. Ha pesti ember vidékies délutánra vágyik, felül a konflisra, és áthajtat *Auguszthoz*, vagy felsiklőzik *Russwurm*hoz a Várba. A pesti cukrászda azonban vagy kávéház, vagy pedig élelmiszerüzem. A két-három luxuscukrászdától eltekintve a legtöbb üzlet az utóbbi csoportba tartozik: ma már nem egyéb kávémérésnél, ahol szebb idők emlékeként csillog a tükkör és hervad a papírpálma. A hatóságok azonban nem veszik tudomásul ezt az eltörlődést, ma is luxusüzemként kezelik a cukrászdát és a József körúti boltot alig különböztetik meg a Belváros mondain-helyiségeitől. Jellemző, hogy a kis cukrászdák évek óta a legnagyobb forgalmat a reggeli-kávéval csinálják, mert a kávé alig néhány koronával árusítják drágábban, mint a mellékuccal kávémérések és az emberek mégis csak szívesebben mennek be egy izléses, világos helyiségbe.

— Egyre kevesebb a forgalom, egyre csökkennek az igények, aminek az a következménye, hogy maga az ipar is hanyatlásnak indul. A magyar cukrászművészet valaha világhíres

volt, kreációinkat, ötleteinket egész Európában utánozták. De most nincs, ami ambicionálja az embert: a legközönségesebb süteményfajtákat gyártjuk és ezeket is rossz kedvvel, mert tudjuk, hogy a fele sem fogy el estig.

Igy lamentált az öreg cukrász és szalvétájával közéscsapott a legyeknek, amelyek egy régi-módi lakodalmastorta cukorhegyére telepedtek, mint a sirályok a sziklára...

— Hetek óta ez az első rendelés házhöz, — jegyezte meg búsan. — Aranylakodalomra készült. Hiába, a régi emberek még szeretik és megbecsülik a szép dolgokat...